

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1738/23
24.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Мијатовић, адвокат из Београда, улица Бирчанинова број 28-б/28, против тужене “Eurobank direktna” ad Beograd, са седиштем у Београду, улица Вука Караџића број 10, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, улица Грчкошколска број 1, ради утврђења недозвољености извршења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 18297/21 од 20.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 18297/21 од 20.09.2022. године у ставу првом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбија се тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди недозвољеност извршења решења о извршењу Основног суда у Шапцу Ии 726/2020 од 22.10.2020. године, којим је одређен упис забележбе решења у јавну књигу утврђењем вредности продаје непокретности њиве IV класе, ..., површине 14 а, 60 м², на катастарској парцели број ... КО ..., њиве IV класе, ул..., површине 4 ара 76 м² на катастарској парцели број ... КО ..., све уписано у лист непокретности број ... КО ..., земљишта под зградом – објектом број зграде 1, луг површине 29 м² на катастарској парцели број ..., воћњака III класе, луг, површине 24 ара 81 м², на катастарској парцели број ..., шуме III класе, луг, површине 10 ари 50 м², на катастарској парцели број ..., њиве III класе, ..., површине 99 ара 99 м², на катастарској парцели број ..., шума III класе ул... површине 7 ари 83 м², на катастарској парцели број ... воћњака III класе ул... површине 4 ар 04 м², на катастарској парцели број ..., све уписано у лист непокретности број ... КО ..., у власништву АА у уделу 1/1 и намирење из износа добијеног продајом непокретности и то: износа од 522,01 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем

званичном курсу НБС на дан наплате доспеле обавезе увећану за затезну камату за обезбеђење потраживања банке у делу средстава која финансира банка, а која нису обезбеђена гаранцијом са грејс периодом од 12 месеци и шестомесечним ануитетима и роком отплате кредита од 5 година од дана пуштања средстава у коришћење, а све у складу са планом отплате по основу уговора о дугорочном динарском кредиту број ... од 22.06.2006. године, износа од 13.500 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем званичном курсу НБС на дан наплате доспеле обавезе, увећану за затезну камату за обезбеђење наплате потраживања банке у делу средстава која обезбеђује министарство са грејс периодом од 12 месеци, шестомесечним ануитетима и роком отплате кредита од 5 година од дана пуштања средстава у коришћење, а све у складу са планом отплате по основу уговора о дугорочном динарском кредиту број ... од 22.06.2006. године, износа од 2.458,07 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем званичном курсу НБС на дан наплате доспеле обавезе, увећану за затезну камату за обезбеђење потраживања Гаранцијског фонда са доспећем од дана пријема захтева за плаћање по гранацији издатој по уговору о издавању гаранције број 257/06 од 29.05.2006. године, уплатом износа добијеног продајом све увећано за трошкове извршног поступка. Ставом другим одбија се предлог за мешање Републике Србије и Фонда за развој Републике Србије на страни туженог. Ставом трећим обавезује се тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка плати износ од 48.800,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је у ставу првом и трећем изреке, како произлази из жалбених навода, из свих законских разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу, на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др. закон), Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП-а, на које овај суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, с обзиром да су у првостепеној пресуди дати јасни и довољни разлози, те се њена правилност може испитати.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда у овој правној ствари није спорно да је дана 22.06.2006.године закључен уговор о дугорочном кредиту између банке "Национална штедионица" и АА из ..., као корисника кредита на износ од 15.000 евра са ефективном каматном стопом од 2,25% на годишњем нивоу са роком отплате од 5 година. Хипотекарна изјава на основу које је донето решење о извршењу установљена је у корист банке, Министарства пољопривреде и Гарантног фонда у складу са уговором између банке и Фонда за развој.

Према разлозима првостепеног суда, који је ценио чињеничне наводе тужбе, како је одредбом члана 7 Уговора о регулисању међусобних односа у реализацији програма дугорочног кредитирања регистрованих пољопривредних газдинстава, тужена банка овлашћена да покреће поступак принудне наплате доспелих потраживања банке,

министарства и Фонда за развој и покрене поступак реализације инструмената обезбеђења кредита, то је, претходно оценивши неоснованим приговор застарелости потраживања, тужбени захтев тужиоца да се утврди недозвољеност извршења из ових разлога неоснован.

Правилна је одлука првостепеног суда, али не из датих разлога. Наиме, према стању у списима произлази да је извршни поверилац овде тужени поднео првостепеном суду предлог за извршење против извршног дужника, овде тужиоца на основу извршне исправе – хипотекарне изјаве, уз коју је приложен уговор о регулисању међусобних односа у реализацији програма дугорочног кредитирања регистрованих пољопривредних газдинстава, закључен између Националне штедионице банка ад Београд, Републике Србије – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Београд и Гаранцијског фонда Београд, уговор о дугорочном и динарском кредиту, закљученог између Националне штедионице и АА и уговор о издавању гаранције између Гаранцијског фонда и АА, те је решењем Основног суда у Шапцу-Судска јединица у Богатићу IV Ии број 726/20 од 22.10.2020. године предложено извршење и одређено. Решењем Вишег суда у Шапцу Гж И 16/21 од 15.01.2021. године одбијена као неоснована жалба извршног дужника, овде тужиоца и потврђено решење Основног суда у Шапцу-Судска јединица у Богатићу IV Ии број 726/20 од 22.10.2020. године. Поступајући по жалби овде тужиоца, а тамо извршног дужника, Виши суд је ценио да исправа на основу које је донето решење има својство извршне исправе, да није протекао рок у коме може да се захтева извршење, да је извршење одређено на стварима које нису изван правног промета, те да не постоји ниједан разлог прописан одредбом члана 74 ЗИО за побивање решења о извршењу. Поред тога, у жалбеном поступку је оцењено да су без основа жалбени наводи извршног дужника да потраживање није прешло на извршног повериоца, односно да Министарство и Фонд нису извршни повериоци, као и да “Еуробанка”, као извршни поверилац, без законског овлашћења покушава да наплати износ целокупног потраживања из уговора о кредиту у износу од 16.580,08 евра, иако је њено потраживање само износ од 522,01 евра, те је образложено да је “Еуробанка” ад Београд, којој је припојена “Национална штедионица банка” ад Београд, сходно одредби члана 7 уговора овлашћена да покрене поступак принудне наплате у случају да корисник кредита не извршава плаћање доспелих обавеза и то доспелих потраживања Банке, Министарства и Фонда реализацијом инструмената обезбеђења. Из образложења решења Вишег суда у Шапцу Гж И 16/21 од 15.01.2021. године не произлази да постоје спорне чињенице које се односе на само потраживање.

Тужилац је, као извршни дужник у поступку извршења, поднео тужбу у овој правној ствари ради утврђивања недозвољености извршења, против туженог, као извршног повериоца, позивајући се на одредбу члана 81 став 1 Закона о извршењу и обезбеђењу - ЗИО (“Сл. гласник РС”, бр. 106/15, 106/16, 113/17, 54/19, 9/20), важећег у време подношења предлога за извршење. Чињенични наводи тужбе су да је извршење недозвољен јер је у предлогу за извршење унет неистинит садржај, с обзиром да се имена правних лица из хипотекарне изјаве не поклапају са извршним повериоцем, да овде тужени покушава неовлашћено да наплати износ целокупног потраживања из уговора кредиту, да уговор између три повериоца није извршна исправа, као и да је суд поступио противно члану 48 ЗИО.

Из наведених чињеничних навода тужбе произлази да је овде тужилац поновио

жалбене наводе, којима је као извршни дужник већ побијао решење о извршењу, а које је ценио за то стварно и месно надлежан другостепени суд у поступку по жалби против решења о извршењу.

Одредбом члана 74 ЗИО прописано је да извршни дужник може жалбом да побија решење о извршењу из следећих разлога који спречавају спровођење извршења, а између осталог ако исправа на основу које је донето решење о извршењу нема својство извршне исправе (тачка 1); ако је извршна исправа на основу које је донето решење о извршењу поништена, укинута, преиначена, стављена ван снаге или није извршна (тачка 2), ако је потраживање из извршне исправе престало (тачка 6); ако потраживање није прешло или није пренето на извршног повериоца или ако обавеза није прешла или није пренета на извршног дужника (тачка 7) што су разлози из којих је овде тужилац побијао решење о извршењу, а који су цењени у жалбеном поступку од стране за то стварно и месно надлежног суда.

У тужби у овој правној ствари тужилац понавља жалбене наводе, при чему се позива на застарелост потраживања навођењем материјалноправних одредби о застарелости потраживања. Сагласно цитираном члану 74 ЗИО под тачком 10 жалбени разлог за побијање решења о извршењу је и наступање застарелости потраживања из извршне исправе (тачка 10), који разлог је такође цењен у другостепеном поступку наводима да не постоји ниједан разлог прописан одредбом члана 74 ЗИО за побијање решења о извршењу.

Одредбом члана 81 ЗИО је прописано да ако се решење о одбијању жалбе заснива на чињеницама које су међу странкама спорне и које се односе на само потраживање, извршни дужник може у року од 30 дана од дана достављања решења о одбијању жалбе да покрене парнични поступак за утврђивање недозвољености извршења.

Имајући у виду изложено стање у списима, а како се другостепено решење о одбијању жалбе не заснива на чињеницама које су међу странкама спорне и које се односе на само потраживање, то тужилац није ни био овлашћен да, на основу члана 81 ЗИО, поднесе тужбу за утврђење недозвољености извршења. Ово јер у конкретном случају нису били испуњени услови за њено подношење прописани ЗИО као посебним законом у вези члана 194 став 3 ЗПП-а. Одредба члана 81 ЗИО којом се извршном дужнику оставља право на подношење тужбе за утврђење недозвољености извршења, само у наведеном случају, као одредба процесног права не може се шире тумачити.

Међутим, како је прошла фаза поступка у којој се тужба могла одбацити, то је побијана пресуда потврђена, јер се код изложеног, није могла донети повољнија одлука за жалиоца.

У циљу заштите права жалиоца на образложену судску одлуку Апелациони суд је одговорио на жалбене наводе, иако код заузетог правног становишта о недозвољености тужбе за утврђење овде тужиоца, они нису од утицаја на доношење другачије одлуке.

Нису основани жалбени наводи тужиоца којима се указује на одредбу члана 48

став 1 ЗИО, јер се у конкретном случају не ради о прелазу потраживања у току извршног поступка нити је уговор између три повериоца извршна исправа, већ је то хипотекарна изјава на основу које је поднет предлог за извршење, при чему је овде тужени овлашћен уговором да активира средство обезбеђења ради наплате целог потраживања, како је то и образложено другостепеном одлуком у извршном поступку.

Супротно жалбеним наводима на банкарске уговоре о кредиту, као врсту банкарског пословања, примењује се општи рок застарелости од 10 година у смислу члана 371 Закона о облигационим односима. Осим тога, датом хипотекарном изјавом је обезбеђен не само главни дуг из уговора о кредиту, већ и затезна камата, како је то и уписано у катастру, а што произлази из приложеног Дн решења Општинског суда Богатић Дн 18/06 од 29.06.2006. године, те извода из листа непокретности у списима.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а посебно не образлаже, јер нису од утицаја на доношење другачије одлуке.

Разлози другостепеног суда су дати у складу са актуелном праксом Европског суда за људска права по којој другостепени суд може навести сопствене разлоге за одлуку у циљу давања образложене одлуке и права на правично суђење сагласно чл. 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (Сл. лист СЦГ – међународни уговори“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – испр.и „Службени гласник РС – Међународни уговори 12/10) - пресуда ЕСЈП од 27.септембра 2001.године, Hirvisaari v. Finland (49684/99, § 30-33).

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака, потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, који су досуђени и одмерени правилном применом одредбе чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП-а, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећих у време доношења одлуке, те Таксене тарифе, као саставног дела Закона о судским таксама, важеће у време настанка таксене обавезе.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом, а како жалилац није успео у другостепеном поступку, на основу члана 165 у вези члана 153 ЗПП-а, као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић